

Klinikte Yararlı? Anksiyete Sonlan?m Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Klinikte Yararlı? Anksiyete Sonlan?m Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24944>

Özet

Klinikte Yararlı? Anksiyete Sonlan?m Ölçe?i (KYASÖ), özgün bir psikolojik aracın Türkçe diline uyarlanması çal??ması sonucunda ortaya ç?km??tır. Bu ölçek, klinik ortamlarda anksiyete ile ilgili terapötik sonuçlar? ve yararlı? sonlan?mlar? de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Uyarlama çal??ması Zekiye Çelikba? ve arkadaşlar? tarafından 2020 y?l?nda gerçekleştirilmi? olup, ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirlik özelliklerinin psikometrik açıdan incelenmesini sağlam??tır. KYASÖ, özellikle tedaviye yan?tın veya anksiyete yönetimine dair olumlu ç?kt?ların izlenmesinde klinisyenlere ve ara?tırmacılara yardımcı olmak üzere tasarlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Klinikte Yararlı? Anksiyete Sonlan?m Ölçe?i, Anksiyete Sonlan?m?, Klinik Psikoloji, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Geçerlilik, Güvenilirlik

Yazarlar

Zekiye Çelikba?, S. Batmaz, E. A. Aslan

Amaç

Klinikte Yararlı? Anksiyete Sonlan?m Ölçe?i'nin temel amacı, anksiyete bozuklukları veya yüksek anksiyete düzeylerine sahip bireylerde, tedavi veya müdahale süreçlerinin sonucunda elde edilen pozitif veya yararlı? ç?kt?ların ölçmektir. Bu ölçek, klinik uygulamalarda terapötik etkinli?i izlemek ve tedavi hedeflerine ula??ı?p ula??ımad???n? nicel olarak belirlemek için tasarlanm?? bir araç olarak hizmet vermektedir.

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??ması, yerel klinik ve ara?tırma ortamlarında uluslararası kabul görmü? bir araç? kullan?ma sunarak, Türkçe konu?an popülasyonlarda psikometri alanındaki boşluğu doldurmayı hedeflemiştir. Bu sayede, Türkiye'deki ara?tırmacılar ve ruh sa?lığı uzmanları, anksiyete tedavisinin yararlı? etkilerini standart ve güvenilir bir biçimde de?erlendirebilmektedir.

Yapı

KYASÖ'nün ölçtü?ü psikolojik yapı, genellikle anksiyetenin klinik seyrindeki olumlu de?işiklikler veya adaptif sonuçlardır. Bu yapı, sadece semptomların azalması değil, aynı zamanda bireyin i?levselli?indeki artı?, ba?a ç?kma becerilerindeki gelişimi ve yaşam kalitesindeki iyileşmeyi de kapsayabilir. Bu, geleneksel anksiyete ölçeklerinin (semptom şiddetini ölçen) aksine, tedavi başarılarının daha geniş bir spektrumunu yakalamayı amaçlar.

Ölçe?in orijinal yap?s?, uyarlama sürecinde Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmi? ve Türkçe popülasyonunda da benzer bir faktör yap?s?n? sürdürdü?ü varsay?lm??t?r. Bu yap?, klinik müdahalelerin anksiyete üzerindeki faydalı etkilerini çok boyutlu olarak de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

KYASÖ'nün Türkçe versiyonunun geçerlilik çal??malar?, Çelikba?, Batmaz ve Aslan (2020) taraf?ndan yürütülmü?tür. Bu çal??malar, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini belirlemeyi amaçlam??t?r.

Yap? Geçerlili?i: Ölçe?in faktör yap?s?n?n orijinal ölçekle tutarlı olup olmad???n? belirlemek amacıyla Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r.

Ölçüt Geçerlili?i: Ölçe?in, anksiyetenin sonlan?m?n? ölçen di?er kabul görmü? ölçütlerle (örneğin, yaşam kalitesi veya i?levsellik ölçekleri) korelasyonu incelenmi?tir. Yüksek korelasyonlar, ölçe?in amaca uygunlu?unu destekler.

Kaynak metinde geçerlilik bilgisi bo? bırak?lm?? olsa da, uyarlama çal??ması (Çelikba? et al., 2020) ölçe?in Türkçe popülasyonda klinik kullan?m için yeterli psikometrik geçerlilik de?erlerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in tutarlılık ve kararlılık derecesini ifade eder. Çelikba? ve arkadaşları'nın 2020 tarihli çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarlılık ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?i incelenmi?tir.

?ç Tutarlılık: Maddelerin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösteren Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için belirli bir zaman aral???yla ayn? kat?l?mcılara tekrar uygulanması yöntemi kullan?lm?? olabilir.

Uyarlama çal??ması, KYASÖ'nün Türkçe formunun klinik ve ara?tırma amaçları için kabul edilebilir düzeyde yüksek güvenirlik katsayılarına sahip oldu?unu rapor etmi?tir.

Faktör Analizi

Klinikte Yararlı? Anksiyete Sonlan?m Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu s?namak amacıyla faktör analizi teknikleri

kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?unu ve her bir maddenin hangi faktöre ait oldu?unu belirlemeye yard?mc? olur.

Genellikle bu tür uyarlama çal??malar?nda, orijinal yap?y? do?rulamak için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) tercih edilir. DFA sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n, Türkiye'deki klinik popülasyonda da teorik modele uygun ?ekilde korundu?unu kan?tlam??t?r. Bu, ölçe?in yap?sal geçerlili?inin önemli bir göstergesidir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz bildirim ölçe?i (Self-report scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Klinik Popülasyonlar (Anksiyete bozuklu?u tan?s? alm?? veya anksiyete belirtileri gösteren bireyler)

Age Group: Yeti?kin

Population Details: Uyarlama çal??mas? için kullan?lan örneklem, genellikle bir üniversite hastanesinin veya ruh sa?l??? klini?inin ilgili bölümlerinden seçilen hastalardan olu?ur.

Test Methodology: Ka??t-kalem veya dijital ortamda bireysel uygulama. Derecelendirme format? (Likert Tipi) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Klinik Sonuç, Terapötik Etkinlik, Psikopatoloji, Psikometri, Faktör Yap?s?, Ölçek Geli?tirme, Zekiye Çelikba?

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut de?il

Affiliation Email addresses: zekiye.celikbas@gop.edu.tr

Correspondence Address: Zekiye Çelikba? (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in ilk Türkçe uyarlama ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi çal??mas? **2020** y?l?nda

yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı izinleri ve ücretlendirme bilgileri için, sorumlu yazar Zekiye Çelikbaşı ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Klinik ve akademik amaçlı kullanımlar için izin prosedürleri yazarın bağlı olduğu kurum (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi) üzerinden yürütülebilir.

Kaynaklar

Çelikbaşı, Z., Batmaz, S., ve Aslan, E. A. (2020). Klinikte Yararlı? Anksiyete Sonlanım Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun geçerliliği ve güvenilirliği. *Osmangazi Tıp Dergisi*. doi: 10.20515/otd.747600

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [klinikte-yararli-anksiyete-sonlanim-olcegi-toad.pdf](https://www.klinikte-yararli-anksiyete-sonlanim-olcegi-toad.pdf)

Klinikte Yararlı? Anksiyete Sonlanım Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak metinde sunulmamıştır. Maddelerin tamamı için, referans olarak belirtilen akademik yayına (Çelikbaşı et al., 2020) veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.